СПРАВКА

за отразяване на становища и предложения получени в рамките на обществените консултации по проект на Заповед № А-616 от 11.09.2018г. изменена със Заповед № А-259 от 29.04.2021г. и Заповед № 2010-291 от 18.05.2023г. за определяне периодичността на последващите проверки на средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол

Заинтересовано лице	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
Комисия за енергийно и водно регулиране /КЕВР/	**КЕВР подкрепя проекта на заповед и няма конкретни предложения** КЕВР отчита наличието на съществено технологично развитие през последните години изразяващо се в дигитализация, подобрени експлоатационни характеристики и функционалност на средствата за търговско измерване на електрическата енергия. Изразяваме положително становище за актуализиране на сроковете съобразно направените от ДАМТН предложения.	**приема**	
Електроразпределение Север АД	**ЕРП – Север АД подкрепя проекта на заповед и няма конкретни предложения** В България присъединяването на нови ВЕИ централи и системи за съхранение в мрежата, нейната декарбонизация и пътят към чиста енергия очертан от Европейския съюз, измерването на консумираната и произведена електрическа енергия в реално време на	**приема**	

	15 – минутен интервал, все повече изисква развитието на интелигентни енергийни мрежи и адекватни функционални интелигентни средства за измерване. Считаме, че удължаването на сроковете за периодични проверки на електромерите са обосновани и икономически целесъобразни.		
Електроразпределителни мрежи Запад ЕАД /ЕРМ ЗАПАД ЕАД/	**ЕРМ – ЗАПАД ЕАД подкрепя проекта на заповед и няма конкретни предложения** ЕРМ ЗАПАД ЕАД счита, че предложението за изменение на сроковете за последваща проверка на средства за търговско измерване на електрическа енергия е съобразено с европейското законодателство и ускореното въвеждане на „smart meters“, поради което напълно подкрепя обявения за обществено обсъждане проект на заповед за определяне периодичността на последващи проверки на средствата за търговско измерване и определените в същата срокове.	**приема**	
Електроенергиен системен оператор ЕАД	**Електроенергиен системен оператор ЕАД подкрепя проекта на заповед и няма конкретни предложения** Изцяло подкрепяме предложеният проект на заповед на председателя на ДАМТН за определяне периодичността на последващите проверки на средства	**приема**	

	за измерване, които подлежат на метрологичен контрол.		
Институт за енергиен мениджмънт	**Институт за енергиен мениджмънт подкрепя проекта на заповед и няма конкретни предложения** Считаме за необходимо заповедта да бъде приета в представения й вид като подкрепяме удължаването на сроковете за последващи проверки на електромерите.	**приема**	
Независим съюз на потребителите в България /НСПБ/	**Независим съюз на потребителите в България /НСПБ/ подкрепя проекта на заповед и няма конкретни предложения** НСПБ изразява подкрепата си за предложеното изменение на сроковете за последваща проверка на еднофазни и трифазни електромери и счита, че промяната е съобразена със сигурността и надеждността на прилаганите нови технологии в разпределението и доставката на електроенергия.	**приема**	
„КУЛ ТЕХ“ ЕООД „ЕЛДИС“ ЕООД „ЕЛЛАБ БЪЛГАРИЯ“ ООД „ЕМСИСТ-6“ ООД „Независим Електромерен контрол“ ЕООД	**Не подкрепят проекта на заповед и изразява становище – възражение:** 1. Петте дружества предлагат различни подходи за определяне на периодичността на последващите проверки на средства за измерване – електромери:	**не приема**	**Мотиви към т. 1:** Използваните типове електромери към настоящия момент са над 150, а цифрата е динамична. Изискванията към средствата за измерване (СИ) са към съответния вид СИ. Със Заповед № А-616 от 11.09.2018 г. се определя

	• Да се въведат различни интервали за периодичността на проверките на различните типове електромери. Но очевидно това не би било лесно, защото в някои случаи разлики има дори между моделите електромери в рамките на един и същи тип такива. • Да се установи по-кратък начален интервал на проверка с възможност на удължаване на срока при прилагане на статистически контрол- което е възможност налична и към този момент. • Да се установи по-кратък начален интервал на проверка с възможност за удължаване на срока след натрупване на достатъчно статистически данни за съответния тип електромери, при по-стриктно и детайлно прилагане на статистическите методи.“ 2. Дружествата считат за недостатъчно това, че оценката е направена единствено на предоставените от тях резултати от контрол на електромери.		периодичността на проверките на 35 вида СИ. Броят на типовете СИ в страната са стотици. В конкретния случай изискванията са към двата вида електромери – еднофазни и трифазни. Поради това и периодичността е определена на тази основа. Няма аргументи и данни, които да обосновават по-кратък начален интервал на проверка. Не е възможно удължаване на срока при прилагане на статистически контрол, защото той не е предмет на обсъжданата заповед. Срокът на валидност на проверките на СИ при прилагане на статистически контрол е определен с друг нормативен акт - Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол, чл. 491, ал. 8 и касае и други видове СИ – водомери, разходомери за газ, топломери. **Мотиви към т. 2:** Подходът за определяне на периодичност на проверките на СИ е да се вземат предвид резултатите от техния контрол. Контрол/проверки на електромерите се извършват от:

	3. Петте дружества сочат, че резултатите от метрологичната експертиза нямат отношение към проекта на заповед. 4. Петте дружества считат, че данните от статистическия		– петте дружества, проверяващи 100% заявените електромери; – Български институт по метрология (БИМ)– извършващ статистически контрол на заявените партиди електромери за удължаване на срока на валидност на проверката на електромерите от партидата; – БИМ – извършаващ метрологична експертиза (МЕ). В направеното от БИМ предложение за изменение на Заповед № А-616 от 11.09.2018 г. са посочени данните от контрола извършван от оправомощените лица, от БИМ и от метрологична експертиза за период от 5 години. **Мотиви към т. 3:** Метрологичният контрол включва метрологична експертиза, както е определено в чл. 6, ал. 1 от Закона за измерванията /ЗИ/. Поради това резултатите от метрологичната експертиза са резултати от метрологичен контрол и като такива следва да са част от данните, на основание на които се определя периодичността на проверките.

	контрол извършван от Български институт по метрология /БИМ/ са неприложими при определяне на периодичността на последващите проверки на електромери. 5. Петте дружества, оспорват мотивите в предложената заповед за изменение, че средният брой проверки извършени за периода от 2019 г. до 2024 г. е достатъчно голям за да послужи за основание (статистически) за промяна на периодичността на проверките. 6. Петте дружества считат, че с приемане на заповедта с тези срокове се увеличава вероятността уред, несъответстващ на изискванията и не измерващ вярно да остане в експлоатация, както и риска от пожар или токов удар в резултат на експлоатация на уреди с нарушена цялост на корпуса.		**Мотиви към т. 4:** Данните са резултати от контрол/проверка на електромери, по законово регламентиран ред, определен в Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол, приета на основание чл. 28 от ЗИ. **Мотиви към т. 5:** Неправилно се мотивират с това, че резултатите са различни за различните типове. Периодичността на проверките се определя за видове СИ (35 вида СИ), а не за типове СИ (стотици типове). **Мотиви към т. 6:** Данните предоставени от дружествата, в подкрепа на становището си са за 5 годишния период, но се отнасят за отделни типове електромери. Те не са съпоставени с общо проверените за периода – 2407228 бр. еднофазни електромери и 842167 бр. трифазни електромери. Ако се изчисли процента на посочения от лицата брой на несъответстващи електромери, разбира се по видове

	7. Петте дружества сочат, че рязкото и немотивирано увеличаване на периода за последваща проверка на трифазни електромери от досегашните 4 /четири/ години на новопредлаганите 6/шест/ години, съответно за последваща проверка на еднофазни електромери от досегашните 6 /шест/ години на новопредлаганите 9 /девет/ години лишава оправомощените лаборатории от каквато и да е дейност в рамките на предстоящите 2 /две/ години, най-малко до средата на 2027 г., а в последствие ги обрича на минимална заетост за периода от май 2027 г. до май 2028 г. (предвид обстоятелството, че трифазните електромери ще подлежат на проверка едва от май 2027 г. насетне, а те съставляват около 20 % от общото количество електромери в експлоатация в страната		еднофазни и трифазни, спрямо общият брой проверени еднофазни и трифазни електромери, то този процент ще е по-малко от 1 %. **Мотиви към т. 7:** прогноза дали в дългосрочен план България ще се лиши от капацитет и експертиза в областта на метрологичния контрол на електромери не може да бъде направена, респективно изложеното не може да се приеме за основание за отмяна на заповедта. Освен това, в случай, че възникнат такива обстоятелства, съгласно § 2 от Преходни и заключителни разпоредби от Наредбата за реда за оправомощаване на лица за проверка на средства за измерване, които подлежат на метрологичен контрол, Главна дирекция „Мерки и измервателни уреди“ на БИМ извършва проверки на СИ до оправомощаване на лица за проверка на СИ, т. е. БИМ ще обезпечи при необходимост извършването на проверките.
Български институт по метрология /БИМ/	**<u>Първо предложение:</u> „За започналите, но не приключили производства до влизането в сила на заповедта, се определят срокове на валидност на**	**приема първото предложение с**	ДАМТН приема мотивите на БИМ за включване на този текст в проекта на заповед, а именно: при предходни изменения на заповедта са

	последващата проверка съгласно заповедта, действаща към момента на тяхното заявяване“ Предлагаме в заповедта да се включи преходна разпоредба, която да урежда въпросът със заявени преди влизането ѝ в сила, но в процес на обработка и изпълнение заявления за проверка/удължаване срока на валидност на последващата проверка чрез прилагане на статистически методи на контрол на извадки от партиди. или **<u>Второ предложение</u>: „За започналите, но не приключили производства до влизане в сила на заповедта, се определят срокове за валидност на последващата проверка съгласно настоящата заповед.“**	**редакция на текста**	постъпвали искания към БИМ за отказ от заявени надлежно услуги за удължаване срока на валидност на последващата проверка чрез прилагане на статистически методи на контрол на извадки от партиди на етап извършена работа и предстоящо заплащане, със значително финансово изражение на дължимата такса. Второто предложение е алтернатива на първото, което ДАМТН приема и ще включи в заповедта.
„КУЛ ТЕХ“ ЕООД	**Не приема проекта на заповед и предлага следните промени:** 1. „Заповедта да влезе в сила от 01.01.2026г.“ Проверките са с валидност в рамките на календарната година и не се следи месеца и точната дата на проверката. Смятаме за по – целесъобразно новите срокове да се прилагат от началото на календарната година	**не приема направените предложения**	**Мотиви към т. 1:** Не всички проверки на електромери са с валидност до края на съответната календарна година. В употреба са типове електромери, със знак - марка за залепване, на която се посочва срок на валидност – месец и година, както е посочено в Приложение № 37 към чл. 494, т. 6 от Наредбата за

	2. Сроковете посочени в заповедта да се прилагат за СИ /електромери/, които имат първоначална или последваща проверка, извършена след датата на влизане в сила на настоящата заповед, или за СИ /електромери/ с оценено съответствие, с година на производство, същата или по – късна, като годината на влизане в сила на тази заповед. 3. До извършване на последваща проверка на СИ /електромери/ след датата на влизане в сила на настоящата заповед, да се прилагат сроковете, регламентирани в сега действащата Заповед № А-616 от 11.09.2018г.		средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол. В проекта на заповед е предвидено същата да влезе в сила един месец от датата на обнародването ѝ. **Мотиви по т. 2 и т. 3:** Включването на тези два текста в проекта на заповед би довело до отлагане на действието на предложената заповед с 6 години за еднофазни и 4 години за трифазни електромери, което автоматично обезсмисля проекта на заповед с предложените нови удължени срокове и запазва сега действащата периодичност на последващите проверки на средства за измерване – електромери.